

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 12. septembra 2019 - Leto XXIX, št. 37

stran 2

ENO TAKŠO BI RAD ...

BIGIKLIJADA IN DÖDOLIJADA
stran 5

POD ZVEJZDAMI SMO SPALI
stran 8

MI SE MAMO RADI...
stran 9

ENO TAKŠO BI RAD ...

»Eno takšo bi rad ...« je naslov nauvoga CD-na pevske skupine Sombotelske spominčice, steroga so vödali za svojo 15. oblejtnico. Na njem najdemo 22 porabski naut. CD so dobili vsi navzoči na programi 15. oblejtnice, stero je Sombotelska slovenska samouprava držala 7. septembra.

Vse tiste, steri so prišli na té lejpi svetek, je pozdravila predsednica slovenske samouprave *Marija Kozar*, posaba je pozdravila nauvo generalno konzulko v Varaši *Metko Lajnsček*, slovensko zagovornico v vogrskom parlamenti *Eriko Köleš Kiss*, predsednico pa sekretarko Zveze Slovencev na Madžarskem *Andreo Kovács pa Gyöngyi Bajzek* in predsednika

držati v gnešnjom svejti je trno težko po naši vasnicaj tó, ka pa te

Sombotelske spominčice s prvo zborovodkinjo Judito Pavel in Dragom Jošarjem

ešče v Soboteli, vej pa več nejga tisti prilik (lūpanje goškic, čejsa-

delo s skupinov prejkvzejo Franček Mukič, steri nji od tistoga

mau sprvaja na harmoniki tó. Leta 2015 je vcujstauo k skupini Dušan Mukič, od tistoga mau pomaga harmoniki z glasom tamburice. V petnajstij lejtaj je skupina gorvzela tri CD-ne, prvi je sveklino zagledno leta 2011 z naslovom *Gnes je edna lūšna nauč*, na njem je 22 porabski naut. Že po dve lejtaj so posneli drugi CD z 20. porabskimi pesmimi, tomi je naslov dala balada *Bila, bila deklina*. *Edno takšno bi rad* je naslov tretjomi CD-ni, na sterom pá leko poslušamo 22 pesmi. CD je posneu Studio Draga Jošarja.

Več pesmi z zadnjoga CD-na smo leko čüli na oblejtnici, pri ništrnaj je publika malo tó vcuj popejvala. Največ je bilau korajžni, tak so pa poslušalci v zahvalo tó korajžno ploskali skupini. Ranč tak so ploskali Juditi Pavel, stera je tapravla, ka njeno prvo pa zadnjo pedagoško delo je bilau povezano s Slovenci. Leta 1969 je s pomočjo svoje sestrične *Terezije Pavel*, stera je včila v Čakovci, povezala šaulske zборе iz Čakovca, Lendave pa Szombathelya. Zadnje delo, povezano z glasbo, je pa bilau, ka je dve leti včila pevsko skupino Sombotelske spominčice.

Potejm so jubilančno skupino s svojim programom pozdravile druge pozvane skupine. Najprva je na oder staučila *Družina Repenšek* iz Mozirja. Ta držina je lejpa pelda za tau, kak se leko pesmi erbajo, kak je leko edna generacija prejkda drugi, vej pa pri nji

so že spejvali njini stariške tak po materni kak po očini liniji, zatok je bilau za nji cejlak normalno, ka do oni tó spejvali pa njini mlajši tó. Mati, oča, dva sina pa hči so nam večglasno spepejvali pesmi: *Pozimi, poleti; Imam tri ljubice; Se že svita, bo den; Kaj pa ti vriskaš in Megličke*. Publiki se je trno vido njini nastop.

Mešani pevski zbor Pavlove hiše iz Potrne v Avstriji, steri je drugi gorstauo, je bilateralni zbor, vej pa v njem spejvajo pevci in pevke z obej strani granice. Najpva je 10 lejt zbor včiu *Bruno Petriček*, steri je zbor ustvauro tó, zadnji pet lejt nji vodi *Matija Horvat* iz Slovenije. Meli so fejst pisani program (*Lipa - Kaj je*

spejvo senički zbor.

Slejdni zbor je bijo na odri *Komorni pevski zbor Zveze Slovencev* iz Varaša, steri je spepejvo pod taktirko Tomaža Kuharja šest pesmi. (*Micika v püngradi rauže beré - Domou v slovenski kraj - Moja kosa je križavna - Mam'ca, pošljite me po vodo - Sem zaljubljen bil*).

Po konci njenoga nastopa so se ništrne organizacije pa zbori zahvalili za pozvanje pa za delo Sombotelski spominčič pa njim prejkдали majhni dar v spomin. Potejm so pa na oder prišle vse skupine pa vküper spepejvale zdaj že ponarodelo pesem V dolini tihi ... Veselo spejvanje slovenski naut s sprvajanjem harmo-

Družina Repenšek iz Mozirja

Državne slovenske samouprave *Martina Ropoša*. Nej je pozabila pozdraviti prvoga predsednika

nje perdja itd.) gde je pesem vsigdar pauleg bila, gde so se mladi od starejši včili. Zatok je samo

Komorni pevski zbor ZSM iz Monoštra

slovenske samouprave v Soboteli *dr. Štefana Pintera* pa prvo zborovodkinjo Spominčič *Judito Pavel* tó nej. Porabske slovenske pesmi gor-

za pohvaliti, ka so v Slovenskom kulturnom društvu Avgust Pavel v Soboteli leta 2004 ustanovili pevsko skupino, stero je dve leti vodila Judita Pavel. 2006. leta je

Zbor Pavlove hiše iz Potrne

ljubezen/Die Rose - Sijaj mi soncece - Ena ptička priletela - Uns're kleine nachtmusik -

nike Franceka Mukiča, stero je dugo držalo (venej se je že kmica delala), je pá pokazalo, ka nas

Dvorano so napolnili povabljeni gostje pa členi sombotelskoga slovenskoga društva

Mravla je v mlin pelala), publiki se je najbolje vidla porabska *Mravla* je v mlin pelala, pri steroj so eni Senčarge malo »vcujpomagali«, vej je pa tau pesem dugo

Slovence pesem rejsan družiti pa poveže.

Marijana Sukič
Kejpi: -dm-, MS in Gy. Bajzek

Šolski zvonec zopet vabi

2. septembra se je na vseh šolah na Madžarskem, tako tudi na DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku

vanje.«

O stanju slovenščine na števanovski šoli je Agica Holec povedala,

Šola na Gornjem Seniku obiskuje 64 učencev, seniški in sakalovski vrtec pa po 15 malčkov

in na DOŠ Števanovci, pričelo novo šolsko leto 2019/2020. Tistega sončnega dopoldneva so na obe ustanovi prihтели učenci v prazničnih oblačilih, da bi se skupaj z učitelji in nekaterimi starši udeležili otvoritvenih slovesnosti.

V Števanovcih je bilo odprtje, na katerem so bili prisotni tudi predsednik Državne slovenske samouprave *Martin Ropoš*, slovenska parlamentarna zagovornica *Erika Köleš Kiss* in višja svetovalka za porabsko šolstvo *Valerija Perger*, popestreno z deklamacijami slovenskih in madžarskih pesmic o začetku šolskega leta. V svojem nagovoru je ravnateljica *Agica Holec* podala podatek, da obiskuje v letošnjem šolskem letu števanovsko ustanovo 42 učencev, med njimi dva prvošolčka. (Le-ta tvorita samostojen razred s posebnim dovoljenjem upravljalca.) Poudarila je še, da imajo učenci pravico do učenja in učitelji pravico do poučevanja, hkrati pa je starše prosila za potrpežljivost. Otvoritvena slovesnost se je zaključila z blagoslovom porabskega župnika *Tiborja Tótha*. »V novem šolskem letu bi rada imela tesnejše stike s Pomurskim muzejem Murska Sobota in Muzejem Avgusta Pavla v Monoštru,« nam je kasneje dejala ravnateljica in dodala: »Poleg pouka pri predmetu spoznavanje slovenstva bi rada učencem ponudila več delavnic. Pred petnajstimi leti smo imeli zelo dobre odnose z DOŠ Dobrovnik v Prekmurju, rada bi obudila tudi to sedelo-

ni telesni vzgoji. Prosila sem vse učitelje, naj ji pomagajo.« Na Gornjem Seniku se je odprtje šolskega leta odvijalo v telovadnici šole, ki so jo ob 64 šolarjih in njihovih starših napolnili še malčki iz obeh pripadajočih vrtcev (Gornji Senik in Sakalovci). Pet otrok iz njihovih vrst obiskuje odslej prvi razred na DOŠ Jožefa Košiča, učijo se tudi slovenski jezik in dvojezične predmete. »V tistem trenutku, ko starši vpišejo svoje otroke na našo šolo, postanejo udeleženci dvojezičnega pouka. Starše seznanimo s šolskim programom in vedo, da druge variante na naši šoli ni,« smo izvedeli od ravnateljice *Ildiko Dončec Treiber*, ki so jo poleti prav tako pestili kadrovske problemi. »Ena od učiteljic je odšla v pokoj, druga se je odselila. Ni bilo lahko pridobiti novi učiteljici na šolo, skoraj vse poletje smo delali na tem. Dobro

Seniški župan *Gabor Ropoš*, zagovorničin asistent *Ferenc Sütő*, višja svetovalka *Valerija Perger*, seniška ravnateljica *Ildiko Dončec Treiber*, slovenska zagovornica *Erika Köleš Kiss*, predsednik DSS *Martin Ropoš* in porabski župnik *Tibor Tóth*

nekatero boljše učence v 7. ali 8. razredu pripravimo na jezikovni izpit. Naj se preizkusijo, saj želimo pokazati, da želimo pri pouku dati nekaj več,« smo izvedeli od ravnateljice, ki je opozorila tudi na kadrovske spremembe. »Z naše šole je odšel učitelj, ki je poučeval slovenščino in sodeloval pri dvojezični telesni vzgoji. Njegovo mesto je zapolnila mlada učiteljica pripravnica z Gornjega Senika, ki je v Mariboru študirala slovenski in madžarski jezik. Slovenščino bo poučevala v 2. in 3. razredu oziroma prav tako pomagala pri dvojezič-

vemo, da po vsej državi obstajajo kadrovske težave. Na koncu smo bili uspešni in z veseljem lahko povem, da sta novi učiteljici že tu.«

Otvoritveno slovesnost so tudi na Gornjem Seniku popestrili učenci višjih razredov z doživetimi deklamacijami slovenskih in madžarskih pesmi. Ravnateljica *Ildiko Dončec Treiber* je svoj nagovor zaključila z navedkom: »Šola je zgradba s štirimi stenami in prihodnostjo vmes.« Štiri stene obeh dvojezičnih osnovnih šol v Porabju so zares lepo obnovljene - na števanovski šoli so dela že zaključena,

na Gornjem Seniku pa je renoviranje potekalo tudi letos spomladi in poleti. »V vrednosti 40 milijonov forintov se je nadaljevala zamenjava oken in vrat, v kletnih

stiva za nemoteno delovanje ustanov,« smo še izvedeli od *Martina Ropoša*, ki je dodal: »Od matične Slovenije zahtevamo, naj financiranje obeh učiteljic asistentk,

V Števanovcih razmišljajo o tesnejšem sodelovanju s Prekmurjem

prostorih so izvedli vodno izolacijo, v notranjosti se je posodobila razsvetljava,« smo izvedeli od predsednika Državne slovenske samouprave *Martina Ropoša*, ki je imel ob slovenski zagovornici *Eriki Köleš Kiss* velike zasluge pri tem, da je Urad predsednika Vlade Madžarske namenil sredstva za obnovo.

»Kot upravljalca obeh dvojezičnih šol s pripadajočima vrtcema se je naša organizacija trudila, da bi s pomočjo Vlade Madžarske zagotovila finančna sred-

stev obeh vzgojiteljic asistentk in višje svetovalke reši dolgoročno in sistemsko. To pomeni, naj se pogodbe ne obnavljajo vsako leto, ampak so dolgoročne, kajti trenutne veljajo le za tekoče proračunsko leto.«

Šolsko leto 2019/2020 se bo končalo 15. junija 2020. V imenu našega uredništva želimo vsem učencem na šolah in malčkom v vrtcih, da bi se v 180. šolskih dnevih čim temeljiteje spoznali z lepotami slovenskega jezika.

-dm-

Tudi v Monoštru se je oglasil šolski zvonec ...

V monoštrski osnovni šoli *Jánosa Aranya* so šolsko leto začeli 104 prvošolčki.

Na svečanosti ob začetku šolskega leta je ravnateljica *Andrea Gáspár Schleipfner* izpostavila, da se učenci lahko učijo angleščino, nemščino in slovenščino.

LRH

PREKMURJE

Šaula in Vinarium

Tak kak na Vogrskom se je tudi v Sloveniji 2. septembra začelo nauvo šolsko leto. V Pomurju je v osnovnošolske klopi vselo malo manjše kak devet gezero mlajšev, od toga prvo pout gezero prvošolčkov. V šolskom ministrstvi so si tudi za tau šolsko leto vzbrodili neka nauvoga. Šaularge do se včili slovenski gezik po prenovlenon učnom načrti, po nauvom pa si za izbirni predmet leko vöodaberejo fčelarstvo pa tudi filmsko vzgojo in slovenski znakovni gezik. Zavolo začetka šaule je bilou, sploj v varašaj, dosta prometa na poštijaj. Agencija za varnost prometa je v želji, ka bi bili mlajši bole vidni in bi srečno prišli do šaule, pod sloganon Varno v šolo, raztalala dosta žutih balonov.

2. septembra je nej biu samo prvi šolski den, liki je na té den lendavski tören Vinarium proslaviu svoj 4. rojstni den. Ob toj priliki so pripravili koštavanje vin, pokazali so, kak se pletejo košare, pouleg toga pa so gorodprli tudi slikarsko razstavo Iva in Marinke As z naslovom Najini stili. Vinarium se je rejsan pokazo kak zgodba o uspehi. Letošnji 1. maj je biu tisti den, gda je vstopnico kúpilo 2.121 lidi, tau pa je največ v enom dnevi. Do zdaj je v lepom razgledi na štiri rosage uživalo že 375.000 obiskovalcov. Največ jih je prišlo iz Slovenije, dosta pa tudi z Vogrskoga, iz Avstrije, Dajčlanda in Rovaške. Sam tören (steri je od 1. septembra naprej odpreti vsakši den med 10. in 20. vöro, oktobra de do 19.00, pozimi, od novembra do februara pa med 10. in 17. vöro) je grato zanimivi tudi za zalüblene pare. Pred kratkim se je na njegovom vreji zaročil mladi holandski par, pred dnevi pa je bilou na töreni Vinarium tudi prvo zdavanje.

Silva Eöry

Lendava - kandidatka za naziv Evropska prestolnica kulture 2025

NE GRE LE ZA KULTURO

Kot smo v prejšnji številki že poročali, je Občina Lendava gostila konferenco Forum Lendava - Europa Futura, ki predstavlja integralni del projekta kandidature Lendave za naziv Evropska prestolnica kultura (EPK) 2025. V okviru tega dogodka je lendavski župan Janez Magyar podpisal partnerski sporazum o sodelovanju pri omenjenem projektu, in sicer s krovnicima organizacijama Porabskih Slovencev ter z avstrijsko Radgono. V imenu Zveze Slovencev na Madžarskem in Državne slovenske samouprave sta sporazum podpisala predsednika Andrea Kovács in Martin Ropoš, v imenu Bad Radkersburga pa župan Heinrich Schmidlechner. Kandidaturo Lendave za EPK 2025 podpira tudi več partnerjev iz Pomurja ter hrvaške medži-

obmejnega območja, katerega sestavni del smo tudi mi,« je poudarila Andrea Kovács, ki si želi, da bi dolgoletno sode-

smemo pozabiti, da ne gre le za kulturo. Izkušnje madžarskih mest, ki so bila evropske prestolnice kulture, kažejo, da

pešti (trenutno pa na Dunaju) Ksenija Škrilec, ki je bila prav tako prisotna ob slavnostnem podpisu pobratenja.

Podpisniki sporazumov in pobratenja (od leve): István Tarlós, Janez Magyar, Andrea Kovács, Martin Ropoš in Heinrich Schmidlechner

Univerzitetni profesor filozofije Borut Ošljaj, sicer Lendavčan, in filozof Walter Pfluger, ki se je v Lendavo zaljubil, sta že pred časom dala pobudo za idejo, da bi združili različne ljudi dobre volje, širokih nazorov, visokih in strokovnih ter moralno-etičnih standardov, to pa bi naj bilo tudi vodilo razvoja mesta Lendava. Nekaj teh posameznikov so povabili k razmisleku, svoje ideje in razmišljanja pa so poleg omenjenih dveh na konferenci

lovanje na likovnem področju obrodilo tudi konkretne sadove, tako da bi v okviru projekta EPK 2025 Monošter lažje prišel do obljubljenega galerije, v kateri bi našla svoj prostor dela, ki nastajajo na medna-

je takšen projekt pomemben tudi za razvoj gospodarstva.« Obtejpriložnostije bilslavnostno podpisan tudi sporazum o pobratenju med Lendavo in

Forum Lendava - Europa Futura predstavili še: Ksenija Škrilec, Janez Balažic, József Györkös, Branko Lobnikar, Peter Tomaž Dobrila, Attila

Na konferenci Forum Lendava - Europa Futura je spregovorila tudi Erika Köles Kiss

murske in madžarske zalske županije.

»Postati Evropska prestolnica kulture pomeni za eno mesto čast, obenem pa tudi odgovornost. Menim, da Lendava, ki stoji na stičišču štirih držav in je večjezično ter multikulturno mesto, tu pa živi tudi madžarska narodna skupnost, to nalogo kakovostno opravlja. Povabilo župana, naj sodelujemo pri tem projektu, smo podprli tudi zato, ker bo predstavljena kulturna dediščina

rodni likovni koloniji. Martin Ropoš je izpostavil, da Porabski Slovenci že vrsto let dobro sodelujejo tako z Občino Lendava kot s Pomursko madžarsko samoupravno narodno skupnostjo: »Naj spomnim, da smo že pred tremi leti ustanovili Muraba, Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje. Sicer pa v Porabju od tega sodelovanja pričakujemo več kulture oziroma kulturnih prireditev, pa tudi to, da nas bo obiskalo več turistov. Ne

Sporazum o sodelovanju pri projektu Lendava-EPK 2025 sta z lendavskim županom podpisala predsednika obeh krovnic organizacij Porabskih Slovencev

Budimpešto. »Lendava je prvo mesto iz katere od naših sosednjih držav, kjer živi madžarska manjšina, s katerim je Budimpešta odslej pobratena. Ta trend želimo v prihodnje še nadaljevati,« je ob podpisu povedal nadžupan madžarskega glavnega mesta István Tarlós. Lendavski župan Janez Magyar je napovedal, da bo sodelovanje z Budimpešto poslej še bolj pestro. Izpostavil je še, da je bila pobudnica »pobratenje dveh različno velikih mest z enako velikim srcem« nekdanja veleposlanica RS v Budim-

Kovács, Matej Fišer, Katjuša Kranjec in Erika Köles Kiss. »Izpostavila sem, da imamo podobno usodo, saj tako tu kot pri nas živijo ljudje različnih narodnosti. Opozorila sem, da imamo prihodnost v lastnih rokah, pa tudi na to, da brez sodelovanja na obmejnem območju ne bo šlo,« je poudarila zagovornica Slovencev v madžarskem parlamentu.

Silva Eöry

Fotografije: Silva Eöry in Občina Lendava

Jože Fartek - predsednik Športne zveze Puconci

Biciklijada in dödolijada

S predsednikon Športne zveze Puconci Jožeton Fartekon sva se prva o ton pogučavala, ka do konec meseca septembra meli eno veliko prireditev: »Naša športna zveza dela že devetnajst let in telko lejt je star tudi naš kolesarski maraton. Drugo leto,

Jože Fartek - predsednik Športne zveze Puconci

gda mo meli okraugli jubilej, de lekar prinas tudi zaključna prireditev akcije Slovenija kolesari. Istina je tudi tau, ka mammo v Püconcaj dosta prireditev. Največkrat je tak, ka pomagajo eni pa isti lidge, zatau smo si v eton leti tak vözbrodili, ka na isti den kak naš maraton organiziramo ške eno našo tradicionalno prireditev, tau pa je dödolijada. Glavno rejč pri tekmovanji v küjanji tej prekmurske jedi, stera je napravljena iz mele in krumplingov, pa ma Kulturno-turistično društvo Puconci.«

DÖDOLIJADA - BICIKLIJADA, kak se zove prireditev, de v nedelo, 29. septembra. Prva do na red prišli tisti, steri radi klačijo picikline. Za tiste, steri majo največ kondicije, so pripravili rdečo progo, stera je duga 67 kilometrov, pa ne pela samo po ravnon, liki tudi po gorički bregaj vse do Otovec. Tüdi drüga, plava proga, stera je duga 50 kilometrov, de pelala v brege, zatau pa sta zelena (30 kilometrov) in žuta (17 kilometrov) proga bole za tiste, steri se rajši po ravnon vozijo. »Na dödolijadi ponavadi sodeluje 20 do 30 ekip, kolesarov pa je med 200 do 300,« ške pove Fartek in se strinja z menov, ka do

tisti, steri do klačili picikline, te glij fajn lačni, tak ka do jin te dödoli gvüšno dobro spadnili: »Ob 10.30 je štart maratona, pou vöre po tiston pa do začnili küjati dödole. Prvi kolesari že malo po poudnevi pridejo nazaj, zadnji pa okauli dve, tak ka

do te že vsi leko sprobavali tau prekmursko dobrou. Poskrbeli smo tudi za muziko, pripravljamo pa ške eno presenečenje za obiskovalce.«

Fartekovi so na ocenjevanji vina v Tordasi že večkrat daubili priznanje

Športna zveza Pouconci povezüvle več družtev, med sterimi sta najbolje eričniva ženski odbojgarski klub, steri je biu ške nej dugo toga nazaj v prvi slovenski ligi, zdaj pa nastau pa v 1B ligi, pa namiznoteniški klub, steri je že duga leta med najboukšimi v rosagi. »Moren prajti, ka tudi san nastopan v veteranski ligi. Ges san se s ten športon furt amatersko spravlo, nikdar san ga nej redno trenero. Ali ping pong, kak njemi mi radi pravimo, je takši šport,

ka ga leko špilajo tudi starejši. Duga leta smo dobro sodelovali z veterani iz Nagykanizse, v zadnji lejtaj pa se je tau na žalost malo doj stavilo, tudi zavolo problemov z gezikon. Tau sodelovanje bi radi obnavili. Mlajši zdaj že znajo angleško, mi starejši pa si znamo pomagati pri guči tudi z rokami.«

Jože Fartek pravi, ka je bila njegva mladost »bole lepa kak lagva. Oča pa mati sta mela oba službe, tak ka nan je nika nej falilo. Furt pa je trbelo neka delati. V Šalamenci, ge je oča meu parcelo, smo napravili tudi gorice pa ške eno zidino smo gor postavili. Veseli smo, če se nan vino priši-

s pajdaši na kavi, pa si prpovedamo o ton, kak je včera bilou.

ka, pa ga leko te damo tudi pajdašon. Moj oča je vino tudi na ocenjevanje rad pošiljo, in tau na Vogrsko. Naša občina je pobraatena z občino Tordas, in tan je za vino večkrat daubo priznanje.« Sogovornik se je vözašaulo za bautoša. Po dvajsti lejtaj dela v eni firmi, vmes je zgotovo ške komercialno šaulo, je šau na svoje: »Skor 20 lejt san meu svojo firmo, po tiston pa smo jo odali, vej pa je nej vse v penezaj, tudi zdravdje je fontoško. Zdaj, gda san že v penziji, pa sva z

ženov dosta cajta v gorica, vej pa radiva delava z grauzdjon. Pravijo, ka penzionisti nikdar nemamo cajta, ali če maš volau delati, si tudi cajt najdeš. Vsakši den zrankoma se dobimo tudi

V kategoriji dvojic (med tistimi, steri so stari več kak 60 let) je biu drugi v rosagi

s pajdaši na kavi, pa si prpovedamo o ton, kak je včera bilou. Radi se tudi špajsamo. Takši smo, ka niške nikomi nika ne zameri. Včasi demo tudi peški po Goričkon. Vsakši vzeme svoj ruksauk, pa demo zrankoma na pout večer pa domau. Tresti ali pa ške več kilometrov preodimo. Malo se tü in malo tan stavimo, pa ške kakšnoga pajdaša ali žlato obiščemo.«

Fartekovi so se tudi s turizmon začnili spravlati in tau v Šalamencaj: »Lidge tudi v Prekmurji iškejo mesto za prespati. Pridejo iz Ljubljane pa tudi iz drüghih rosagov. Bili so že Nizozemci, Slovaki pa tudi drügi. Mammo mesto za štiri, leko pa jih prespi tudi šest, vej pa je v dnevni sobi kavč, steri se leko raztegne za spati. Dosta jih s sebov pripela tudi piciklin, pa te kolesarijo po Prekmurji ali pa se dejo v toplice koupat. Največkrat pridejo konec kedna,« je na konci ške raztolmačo Jože Fartek.

(Kejp na 1. strani: Jože Fartek se rad z grauzdjom spravla.)

Silva Eöry
Kejpi: Silva Eöry

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Dobro vrejmen je bilau za grauzdje

Lani je sploj dobro leto bilau za grauzdje v Železnoj županiji pa letos tü nede slabo, pravijo vinarji. Do teigamau je idealno vrejmen pa se vüpajo, ka do trgatve tak ostane.

Lani se je sploj nej trbelo bojati od betegov, ka grauzdje ma, dapa letos že mejsec dni nazaj so najšli plesnive listke pa grauzdje. Tau je zato nej taša velka nevola, ka če se po dva kedna poškropimo, te s tejm cejli pauv leko obranimo pa vinarji nika kvara nedo meli. Velka sreča je bila tau tö, ka proto taumi, ka so večkrat napovedali, ka toča baude, na tistom tali Železne županije, gde grauzdje pauvajo, toče sploj nej bilau. Vejn zato, ka itak je nika valalo, da so nücali te plinski sistem, s sterim se branijo proti toči. Nej tak kak pri nas v Porabji, gde smo vejn trikrat ali štirikrat dobili točo. Istina, ka nej bila velka toča, samo črčavka, dapa kak na drugom sadji tak na grauzdji so taše male pike postale, pa zdaj gniliti začne. Grauzdje je nej aklavo na süčo, zato ka globoko ma korenje, pa vejn zavolo tauga na vročino tö nej.

Rano bejlo grauzdje pomalek že dolapoberejo v vinogradaj, dapa drügo grauzdje še zrejli. V dosti mejstaj je tak, ka je več grauzdov na trti, kak bi trbelo, te plus grauzde vinarji vsigdar dolapoberejo. Zato ka če dosta je grauzdov, te bola pomalek zrejli pa menje cukra majo v sebi. Zdaj gde skur vsakšo leto lejpi pauv majo v gorica, vsakši vinar bola kvaliteto gleda, nej količino.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

14. Blejski strateški forum

Na Bledu je potekal tradicionalni strateški forum, na katerem so politiki, akademiki in predstavniki civilne družbe razpravljali o političnih, gospodarskih in varnostnih vprašanih regije ter sveta. Posebna pozornost je bila letos ponovno namenjena trajnostnemu razvoju. »Če boste šli na naš edini naravni otok in boste za srečo pozvonili na zvoncu, ne pozabite, da skupno prihodnost lahko ustvarjamo zgolj skupaj. Ne sprašujte, za koga na Bledu zvoni. Zvoni za naš planet,« je v uvodnem nagovoru dramatično posvaril slovenski zunanji minister Miro Cerar. Spomnil je, da so države sprejele že vrsto mednarodnih sporazumov v boju proti podnebnim spremembam in za pravičnejše in učinkovitejše ravnanje z viri, naravnimi, energetskimi in človeškimi viri. Demokracija, vladavina prava in spoštovanje človekovih pravic pa so po njegovi oceni temelj za vsakršno resno razpravo tudi o klimatskih spremembah.

Številnim panelnim razpravam o političnih, varnostnih in razvojnih premikih po svetu, ki so potekale pod geslom foruma Viri (ne)stabilnosti, so med tisoč udeleženci letos prisostvovali tudi estonska predsednica Kersti Kaljulaid in enajst zunanjih ministrov. Med gosti so bili tudi šefi diplomacij zahodnobalkanskih držav, prav tako pa zunanji ministri Malte (Carmelo Abela), Španije (Josep Borrell Fontelles), Turčije (Mevlut Cavusoglu), Finske (Pekka Haavisto) in Madžarske (Péter Szijjártó). Prav tako so se foruma udeležili tudi predstavniki številnih mednarodnih organizacij in civilne družbe. Med vidnejšimi gosti so bili: visoka komisarka Združenih narodov Michelle Bachelet Jeria, predsedujoča 73. zasedanja generalne skupščine Združenih narodov Maria Fernanda Espinosa Garces in evropski komisar za varnostno unijo Julian King.

Puconci: Küzmičevi dnevi 2019

PREKMURSKI REFORMATORJI SO S PREVODI OHRANILI JEZIK

Evangeličanska cerkev v Sloveniji, Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar in Občina Puconci so za letošnji program tradicional-

se ohranila, se jo učijo na nekaterih prekmurskih šolah. Puconska občina namerava na novo urediti prostor, kjer je bila v Strukovcih Küzmiče-

kakšnih 7 tisoč Slovencev ob Rabi ostalo izven te meje«. Navaja tudi mnenje iz publikacije, ki jo je Matija Slavič pripravil za pariško mirovno

konferenco (ponatis je izdala Pokrajinska in študijska knjižnica). Zapisal je: »Kakor pousod drugje, je reformacija tudi pri Slovenskih Prekmurcih povzročila močno literarno gibanje, ki so ga potem nadaljevali številni pisatelji. Števan Küzmič, ki je začelni slovstvene ustvarjalnosti v svojem narečju opravil težko in veliko delo z literarnim oblikovanjem do tedaj v tisku negojenega jezika, saj je moral ves čas svojega pisanja premagovati težave, ki mu jih je nalagala grafična podoba njegovega jezika. Poseben pomen njegovega dosežka pa je v tem, da so njegovo grafiko v glavnem sprejeli ter jo dosledno izpoplnjevali vsi naslednji prekmurski pisatelji. V Temlinovem času je v Prekmurju vladala velika nepismenost in prav zato so si sicer redki protestantski izobraženci, ki so se šolali na tujem, prizadevali, da bi izobrazili preprosto slovensko ljudstvo. Prekmurske Slovence je bilo potrebno opismeniti, da bi lahko sami začeli brati, pisati in tudi na ta način utrjevati svojo vero.«

Klaudija Sedar je na letošnjih Küzmičevih dnevih v Puconcih govorila o prispevku evangeličanskih duhovnikov in piscev za ohranitev in razvoj prekmurskega knjižnega jezika

nih Küzmičevih dni pripravili pester program. V štirih dneh se je zvrstilo več dogodkov. Prvi dan je bil namenjen otrokom, drugi dan je bilo v Domu Števana Küzmiča predavanje, naslednji dan športne aktivnosti: kolesarjenje po protestantski kolesarki poti med Puconci-Mursko Soboto-Moravskimi Toplicami in nazaj na izhodišče. Za zaključek pa svečano bogoslužje, kjer so se spomnili 236-letnice evangeličanske cerkvene občine in 502-letnice reformacije. Puconci so ob Ljubljani in Raščici od leta 2017 kraj reformacij v Sloveniji.

Klaudija Sedar je v Domu Števana Küzmiča podrobneje predstavila protestantskega duhovnika Števana Küzmiča (Strukovci, 1723 – Surd, 1779). Leta 1771 je izdal v prekmursko slovenščino preveden *Novi zakon* (Nouvi zakon ali testamentom), *Mali slovenski katekizem* (1752), *Abecednik* (1753), *Vöre krščanske kratki navuk* (1754) in še vrsto drugih del. Njegov pomen je mnogo širši in večplasten, tudi v današnjem času, ko prekmurščina pridobiva na pomenu. Da bi

va rojstna hiša, zdaj pa je ob na novo zgrajeni hiši njegov spomenik. Slovenska evangeličanska cerkev je leta 2003 na cerkvi v Surdu postavila Števanu Küzmiču spominski plošči posebej v slovenskem in ločeno v madžarskem jeziku, na katerih se mu zahvaljuje kot »učenemu in zvestemu duhovniku šurdske artikularne cerkvene občine, slovenskemu reformatorju, prevajalcu Nove zaveze v prekmurski slovenski jezik.«

Avtorica je opomnila tudi na dogodke izpred 100 let, »ko so za Prekmurje in seveda za slovensko zgodovino nastopile ključne spremembe«. O Matiji Slaviču, izvedencu za Prekmurje na pariški mirovni konferenci, je dejala, da je bil zadovoljen z odločitvijo, pa vendar ne presrečen, »saj je

umrl leta 1779, je bil najznamenitejši. Primerjamo ga lahko z reformatorjema iz Kranjske, Trubarjem in Dalmatinom. Iz grščine je v slovenščino prevedel *Novo zavezo*«. Če Prekmurci ne bi imeli jezika, narodne zavesti in identitete, delegati na pa-

V Domu Števana Küzmiča je odprta tudi pregledna razstava del mednarodne likovne kolonije Primož Trubar, ki je od leta 1995 v Moravskih Toplicah

riški mirovni konferenci ne bi prisluhnili argumentom Matije Slaviča, da v Prekmurju živijo Slovenci, je poudarila predavateljica. Dalje je Sedarjeva omenila Franca Temlina, »ki je kot

cah. Večja pregledna razstava je bila ob dvajsetletnici (2015), ko je izšel tudi obsežen katalog z reprodukcijami številnih del, nastalih v koloniji.

Tekst in foto: Ernest Ružič

Slovenske ljudske pripovedjst - nej samo za mlajše - 23.

Krau pa njegovu trgé sinuavi

Gnauk je biu eden krau, šteri je spoj stari grato. En dén je k sebi pauzvo svoje tri siné pa jim pravo:

»Sinuavi moji! Preveč star sem že, ka bi mogo eške dale kralüvati, pa čütim tö, ka več nemo dugo živo. Vse tri vas lüvim z gnakov lübeznijov, depa na moj tronuš leko pride samo eden. Žmetno bi se odlaučo, šteri je najbolj vrejden. Idite po svejti pa vsakši aj proba svojo srečo. Šteri mi najdragši dar prinesé, tisti bau nauvi krau.«

Sinuavi so se raztepli. Vsakši je vüpo, ka najdragši dar ziške ino grata po oči nauvi krau veukoga kralstva.

Najstarejši sin je nej dugo premišlavo. Znau je, ka so njegovoma oči dragi kamli spoj pri srcej. Zavolo toga je odišo k diamantari, tam küpo najdragši diamant pa ga odneso oči. Un je té dar z veseldjom gorprio ino ga spravo.

Drügi sin si je brodo: »Moj oča má že spoj staro krono. Če mo ge nauvi krau na tronuši, se nede zavolé lejpo blisketala na mojoj glavej. Dém k zlatari ino prištölam krono, lepšo od vsakše drüge kraleske krono.«

Kak je brodo, tak je včiniu tö. Zlatar ma je napravo krono s čistoga zlata. Najlepši pa najdragši kamli so

se blisketali na njej.

Krau je dár od toga siná ranč tak z veseldjom gor-

má vsega toga, ka vidim po svejti, zavolé. Staro lüstvo ne mara za takše posvej-

nevoškéni, leko méрно pa zadovolno živém s tem, ka mi očina lübezen dá.«

Tak je premišlavo ino stau-po v kralesko palačo pred svojoga očo krala.

Oča ga je pito: »Kakši dar si mi ti prineso, dragi moj sin?«

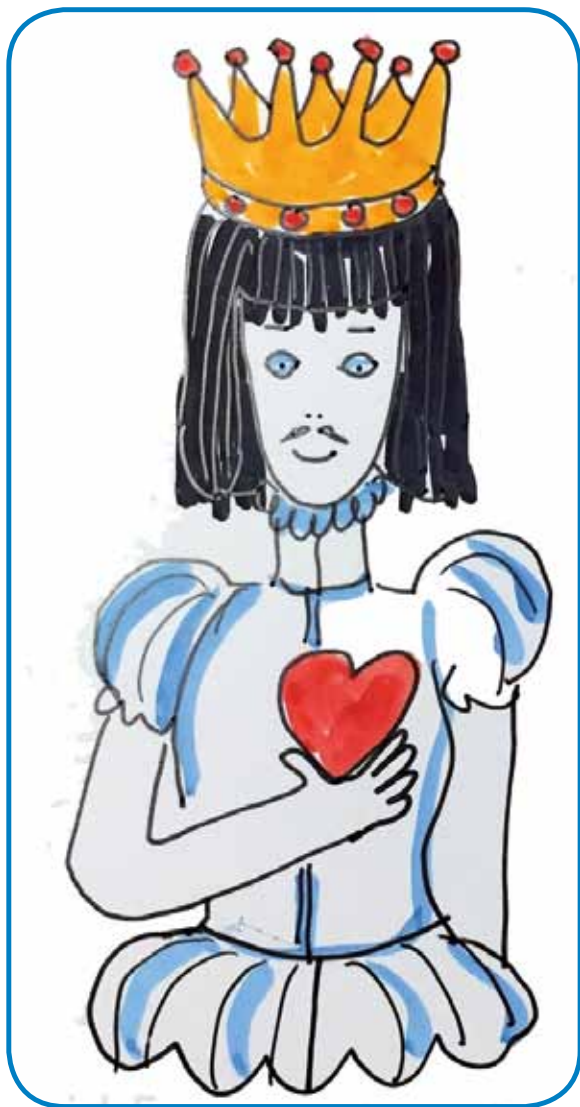
Sin ma je bogéči valas dau: »Oča moj! Na dugi pa šurki sem po svejti dar isko, šteri bi biu vrejden vaše lübezni do mené. Depa zaman! Na cejлом svejti sem nej najšo takši dar. Prineso pa sem vam svoje srcé, štero vas istinsko lübi. Vzemite ga s takšov lübeznijov, s kakšov vas lüvim ge, pa zraučite kralstvo ednoma mojoma brati. Meni pa dopüstite samo tau, ka vam dvorim z mlašečov lübeznijov cejlak do tistoga mau, gda vas Baug od nas lauči.«

Gda je krau čüu té rejči, je s skuzami v očaj obimo najmlajšoga siná ino ma pravo:

»Nede tak, moj dragi sin! Niške drügi nede krau mojoga kralstva, vej je pa tvoja sinova lübezen najdragši dar za mé. Vidim tau tö, ka maš gorečo lübezen do svoji bratov ino našoga lüstva. Zatok tebi zraučim kralstvo!«

Na domanjjo rejč obrno:
-dm-

Ilustracija: -mkm-

prijo ino ga dau med drüge svoje kinče.

Najmlajši sin pa je odo po svejti, isko pravi dar za krala, svojoga očo. Vidlo se ma je, ka je vse, ka je najšo, nej vrejdeno njegovoga dobrega očo. Brodo si je: »Moj oča

tne dele. Vidim, ka nika ne najdem, ka bi zradostilo srcé mojoga dobrega očo. S praznimi rokami se morem povrnauti domau ino kraleski tronuš prejkdati ednoma svojoma brati. Aj bau! Ge sem nikoma nej

Pred 50. leti so končali šolo na Gornjem Seniku

Zadnji dan v avgustu so z vseh vetrov prihajali v restavraco Lipa v Monoštru nekdanji učenci gornjeseniške šole, ki so pred 50. leti končali osnovno šolo. Eni so prišli iz Nemčije, drugi iz Slovenije, večina je prihajala iz raznih krajev Slovenskega Porabja. Z velikim veseljem so se pozdravljali, še posebej so se razveselili svoje nekdanje razredničarke Margit Orbán (Tóth Andorné).

»Ta razred sem imela zelo rada, saj je bil moj prvi razred na gornjeseniški šoli,« je povedala nekdanja razredničarka.

»Bili smo zelo dobra ekipa,« se je spominjala Marijana Mukič (Igazi Józsefné) z Dolnjega Senika. »Tudi po petdesetih letih si pripovedujemo o nekaterih takratnih vragolijah, ki jih nikoli nismo izdali naši učiteljci Margit,« se smeje in doda, da ji določenih stvari niti zdaj ne »priznajo«.

Nekdanje učence je v Lipi čakalo kosilo, ob njem in po njem so se še dolgo pogovarjali.

L.R. Horváth

... DO MADŽARSKE

Drva za zimo socialno ogroženim družinam

Več kot 2300 občin je bilo uspešnih na natečaju, ki ga je razpisalo notranje ministrstvo, da bi najbolj ogroženim gospodinjstvom (delno) zagotovilo drva za zimsko ogrevanje. Programu vlada namenja 5 milijard forintov, natečaja so se lahko udeležile občine z manj kot 5 tisoč občani. Vzrok za to je, da v manjših krajih živi precej starejših občanov, ki si sami ne morejo poskrbeti za drva, na drugi strani pa imajo manjše občine manj dohodkov, da bi lahko iz lastnih virov pomagale socialno ogroženim ali starejšim občanom. Povprečno so občine dobile 2 milijona 100 tisoč forintov, drva morajo naročiti pri posestnikih, ki so registrirani pri gozdarskih upravah vladnih uradov.

Občine se lahko same odločijo, na kak način in komu bodo razdelile drva, ki jih občani morajo dobiti najkasneje do 17. februarja 2020.

Podvojilo se je število cerkvenih šol

V času FIFESZ-ove vlade se je podvojilo število cerkvenih vzgojno-izobraževalnih institucij na Madžarskem, je povedal namestnik premiera Zsolt Semlyén ob otvoritvi šolskega leta. V državi je trenutno 1067 cerkvenih šol, ki jih obiskuje kakih 220 tisoč otrok. Izpostavil je, da po letu 2010 niso zaprli nobene cerkve, prav nasprotno, zgradili so 120 novih in obnovili 2800. Zsolt Semlyén je poudaril, da to sodi med človekove pravice, če starši želijo svoje otroke vpisati v cerkvene šole, ki zagotavljajo posebno kvaliteto, ki je ne more zagotavljati nobena druga šola. Madžarska država to upošteva, saj meni, da cerkvene šole služijo celotni družbi. Cerkvenih šol - po njegovem - ne ustanavlja država, temveč sam narod, država jim le zagotavlja podporo, da staršem, ki se odločijo zanje, šolanje njihovih otrok ne bi pomenilo dodatnega bremena.

POD ZVEJZDAMI SMO SPALI

Joškana Kovača ali kak se po iži zovejo, Majkovi, vsaki dobro pozna v Porabji, najbola tak kak električarja. Zdaj v Varaši živejo, dapa ovak so iz Verice, tam so gor rasli, v šaulo odli pa odtistec so je odpelali na Hortobágy tő. Že več lejt so v penziji, dapa sina, steri je ranč tak električar kak oni, dostakrat vöpomorejo, gda je kakšno vekšo delo.

- *Joška, na sterom tali ste bili doma vi na Verici?*

»Od baute tretja iža na pravom tali. Mi smo go že odali, zdaj Gerenčera sin žive v njej.

- *Kak dougo ste vi živeli na Verici?*

»Do sedemdesetprvoga leta, te smo prišli sé v Varaš s starišami vret v té nauvi ram, ka smo ga zidali. Samo mi

prišli pa so nam prajli, aj se patjivamo.«

- *Kelko je vas bilau?*

»Očo, mater, sestro pa namé so odpelali, starejšoga brata

botela leko domau prišli, te so dejdek ta k nam prišli, k mojim starišom.«

- *Kelko lejt stari ste bili, gda so vas odpelali?*

Joška Kovač (Majkini) z ženo Magdo

nej, zato ka on je te že oženjeni bejo v Sakalovci. Dejdek je doma austo, njega so tü steli odpelati, dapa dejdek je pravo, z njim kakoli do de-

»Pet lejt star sem bejo, dapa vse sem si dobro zapauno, kak pa ka je tam bilau. Vejn, ka smo sprvoga pod zvezdami spali pa samo sledkar, tisti, gde so mali mlajši bili, so dobili mesto v škedjnji. Gnauk je edna velka rabuka gratala, gda so velki tovarnjaki prišli, zato ka nekak je vönajšo, ka male mlajše vküpberajo pa je pelajo v Rusičko. Zavolo tauga so namé tü dougo skrivali, dapa tau je nej bila istina.«

- *Kak dugo ste bili kraj od dauma?*

»Na Hortobágyi smo tri lejta bili, v Somboteli tri, tak ka vsevküp šest lejt.«

- *V Somboteli je že baukše bilau?*

»Dosta, zato ka tam je že oča delat odo v židano fabriko, samo telko, ka stejska bejla. Na tašom malom mesti smo bili štirdje kak edna menša iža.«

- *Kak je bilau, gda ste domau prišli?*

»Na Verici je že dobro bilau, v šaulo sem odo kak vsi drügi domanji mlajši, stere so nej odpelali. Tistoga ipa nas sta školnik Pusztai pa bar-

cetkorca Irenka Pavlič včila, moliti pa gospaud Markovič. Gda so nas odpelali, te sem samo slovenski vedo, gda sem nazaj domau prejšo, te že bola vogrstji. Mati je mena slovenski gučala doma, dja pa njej nazaj vogrski. Najbola v sedemdeseti lejtaj sem se navčo znauva slovenski gučati, gda smo tavö odli na Slasko sir pa kose odavat, stere so v Varaši v kosavnoj fabriki redli. Mi smo pa konjak pa adidas majce kipüvali za tiste pejnaze, ka smo tam zaslužili.«

- *Ka ste delali, gda ste vözopodli osnovno šaulo?*

»V srejdno šaulo sem odo pa za električara sem se včijo.«

- *Kak ste si tau maštarijo vöodebrali, vejpa tistoga reda vejn še ranč elektrike nej bilau na Verici?*

»Na Verici je v leti 1960 že bejla elektrika, gda sem začno srejdno šaulo, v Andovcih so dosta tjesnej, vejn tam leta 1968 elektriko dobili. V KTSZ-i sem se včijo pa začno delati, sledkar, gda so odprli FAÁRU (tovarna lesnih izdelkov), te sem ta üšo, sledkar pa v kosavno fabriko. Gda so Opel odprli, te so me tazvali, samo sem emo edno nesrečo z okauv pa sem nej smo vzeti, zato ka sem nej vido na edno okau tak dobro, kak bi trbelo. Tak sem te tam austo, samo sledkar, gda že dosta dela bilau, te sem podjetnik grato, zato ka dosta ramov se je zidalo pa ovak sem nej zandolo.«

- *Električarstvo je zato nej tašo kak tišlarstvo, zato ka*

tehnika se fejst razvija, ka se je človek pred dvajstimi lejti včijo, gnesden je tisto že malo.

»Tau je tak, kak praviš, gnesden telko vse nauvoga je, ka dja se k taumi že ne razmejm. Dja sem že v penziji, podjetje sin pela tadala, če kaj trbej, te pomagam, dapa ovak dja že ne delam pa že ranč bi se nej razmo tak vcuj kak trbej. Moj oča je dvanajset lejt v Braziliji delo še pred drügov svetovnov bojnov, gda je tøj doma nej bilau dela. Oča je mojoj materi karto poslo za šift, aj dé za njim, dapa mati nej stejla. Še pred bojnov so tam v Braziliji njim prajli, če stoj domau štje titi, aj dé, zato ka če vövdari bojna, te več nikam nedo mogli. Te je oča nazaj domau prišo pa njega so tak nagnauk za sodaka zvali. Gda je domau prejšo

Njgva stariša, mati pa očé, na starom kejpi

smo eden čas na Hortobágyi bili, sledkar v Somboteli, zato ka so nas vöodpelali.« (Bili so deportirani v 50-i lejtaj. op. pisca.)

- *Kak kulake?*

»Nej, mi smo nej bili kulacke, gnauk so sodacke prišli pa so očó spitavali, ka gde ma skrito pükše. On je njim pravo, ka znautra v rama nega, dapa če kaulak rama kaj najdejo, on do tistoga nika nejma. Te so odišli, dapa za dveje vöre so nazaj

lali, on en stopaj ne napravi. Tau je tő sreča bila, ka na papiri so sodacke tau meli napisano, ka Jožef Kovač pa družina, dejdek se je pa tak zvau, ka Krajcar Matjaš, tak so te njega nej odpelali.«

- *Tau je dobro bilau, ka je nekak doma austo, ovak bi cejli ram raznosili.*

»Nej dugo, zato ka dejdek so že starejši bili, pa te zavolo tauga je edna tetica njega k sebi vzela sé v Varaš. Gda smo mi leta 1953 do Som-

Mladi Joška z očom na Verici pred rojstno ižo

po bojni, te sta z materdjov začnila gazdüvati, pa gda bi malo že baukše bilau, te so nas odpelali na Hortobágy.«

- *Odite kaj nazaj na Verico?*

»Zdaj gda sem že starejši, srce me fejst nazajvleče, dostakrat pravim, če bi rojstni ram nej odali, te bi dja zdaj že gvüšno, ka na Verici žejvo.«

Karči Holec

Piknik Društva porabski slovenski penzionistov

MI SE MAMO RADI ...

V Društvi porabski slovenski penzionistov mammo več vekši programov, eden je gé gesenski piknik. Letos smo v

li, se malo vözgučali, se je že začno program.

Podpredsednica društva Marijana Kovač je z lejpimi rečami

Članice društva med programom

Sakalauvci v kulturnom domi držali našo gesensko srečanje vküper s Slovenskov zvezov, stero smo popestrili s srečanjom ljudski pevcov pa muzikantov. Genau pred ednim le-

pozdravila naše goste pa nas. Pravila je, aj se dobro čütimo, naj bodemo korajžni, vej je pa té zadvečerek za nas gé.

Valika Rogan, županja Sakalovec, je rada bila, ka smo letos pá nazaj k njim prišli na piknik. Zahvalila se je nam, ka nas je letos na borovom gostüvanji dosta bilau, steri so se nutnaravnali. Zatok tö smo dobili od njine samouprave pokaraj pa pogače po obedi.

Po pozdravaj se je začno pevski, glasbeni pa gledališki program na odri. Najprva je gorstau po Porabski trio ZSM. Lejpe stare

slovenske pesmi so spejvali. Bile so med njimi žalostne pa vesele tö. V skupini popejvata Babi Fodor, Ferenc Sütö, na harmoniki je sprejaja pa popejva z njima Stanko Črnko. Njini nastop se je vsakšoma vido, velki aplavz so dobili.

Že dobro poznamo pa radi poslušamo člane skupine Ljudski pevci in godci DU iz Moravskih Toplic. Dobro je bilau nji čüti, lepau so spejvali. Vokalni trio iz Rogašovec je spejvo spoznane pesmi, nji bi do večera poslušali.

Leko povejmo, ka so pri nas že doma muzikanti Nemam časa, tak dostokrat so že igrali pri nas. Z njimi vred smo spejvali.

Iz Celja so prišli Novi veseli jahaci. Trno dobro so igrali, vsakšoma se je vido njini program. Skupina ma pet članov, najstarejši je 88 lejt star, dapa tak vitalno, s takšo energijo je igro na harmoniki, ka smo samo gledali. Trno velki uspeh so meli.

Skupina Što ma čas, (banda Stankona Črnkona) je spejvala naute, stere mi tö poznamo. Vküper z njimi smo spejvali, ka »Nédemo domau...« itd.

Za finale so vsi nastopajoči vküper z nami spopejvali pesem V dolini tihi je vasica mala ... S tejm se je končo glasbeni tau programa. Po kratki pauzi je na oder prišla gledališka skupina Zgrebaši iz Pečarovec. Skupino je notpokazala Danica Kardoš: »V Pečarovcaj živijo veseli in aktivni ljudje, ki se trüdjijo ohraniti kulturno in etnografsko tradicijo kraja, majo dosti gledališki predstav«. Skeč Lübezenska oblüba je notpokazo, ka dela čedna ženska, če je njeni mauž nej vrlí. Bila je edna ženska, stera je odskaučila iz doma za duševno prizadete, nej je mejla pejnez, zatok je štopala na pauti. Ranč tam je delo eden moški, steromi se je taužila, ka je mauž z njauv naredo, ka go je prevaro (megcsalta). Šimfala je moža, je pravla, če domau pride, ma vüjo dojvrejže s škarcami, zakoj je drugo žensko emo. Tak dugo se je mujsala tomi moškomi, ga baužala, ma je v krilo sedla, ka je na konci, v katarzi njemi odrezala vüjo. Njemi se je maščevala (állt bosszút) zavolo svojga moža.

Gda sem tau predstavo vüdlá, mi je na pamet prišo slikar Vincent van Gogh, steri je tö nej emo čisto pamet, gda je svojo vüjo dolavrezó pa eni dekli tadau. Svoje probleme vsakši ovak rejši, pravijo, pa

tak je gé tö.

Za pogostitev smo dobro gesti dobili, za podplate je pa skupina Što ma čas špilala. Ništrni so plesali. Žalostno je, ka od leta do leta menje lidi pleše.

nica Klara tak dosta dela za društvo. Zdaj je tak brodila, naj drugi tö vösproba, kak tau dé, té dén je prejkdala Marijani. Dobra ideja je bila! Zahvalimo se Valiki Rogan, ka nas

Vsi nastopajoči spejvajo pesem V dolini tihi ...

Starejši so trüdni, mladi pa bole radi sedijo pa pripovejda jo. Steri smo nej plesali, smo z užitkom poslušali muziko.

Veseli smo bili, ka so z nami

je tak lepau gorprijala, Baug plati küjarcam, ka so nam tak dobro sküjale.

Pá smo eden lejpi zadvečerek doživeli. Dostafart smo vküp

Gledališka skupina iz Pečarovec

tom smo bili tam, trno se nam je vidlo, dobro smo se počütili, zatok smo šli nazaj. Pelali smo se s posebnim avtobusom, v sakalauvskom kulturnom daumi so nas gostitelji čakali s palinkov pa likörom. V dvorani smo si leko ta sedli, kama smo steli, tak smo leko vküper bili s tistimi lidami, s sterimi smo steli vküper biti te zadvečerek.

V nedelo, 1. septembra, je velka vročina bila, dobro nam je spadnila pijača, ladno pivo pa vino. Komaj smo se pozdravi-

Podpredsednica Marijana Kovač se je zahvalila županji Sakalovec Valiki Rogan

bili slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss, njeni asistent Ferenc Sütö pa predsednica Slovenske zveze Andrea Kovács. Zvezi hvala za finančno pomauč.

Penzionistov nas je bilau 74, ceringe je pokrilo našo društvo, mi smo samo 500 forintov plačali za avtobusno ceringo. Hvala predsednici Klari Fodor pa računovodkinji Margiti Korpič, ka sta tak dobro gazdüvali. Podpredsednica Marijana Kovač je profesionalno organizirala pa vodila srečanje. Predsed-

spejvali z muzikanti, se smejali na gledališki predstavi. Radi smo gé vküper, poštüjemo se. Smo nauve lidi spoznali, se padašivali z njimi. Tak smo bili kak edna velka familija. Vsakši se je dobro počüto, lepau je bilau viditi, kak vküper držimo.

Kak pesem pravi, s sterov smo slobaud vzeli eden od drugoga: Mi se mammo radi, radi, radi, radi ...

(Kejp na 1. strani: Skupina Što ma čas na odri.)

Margit Čuk
članica društva

BUGA PAUT DO PRAGA NAUVE DOMOVINE

Začetki madžarskoga lüstva so skriti v gausto meglau. V srednjom vöki so dostokrat dojspisali, ka so žlata Hunov, Avarov ali Törkov, kisnej pa so se narodile eške teorije o šumerskoj ali etruščanskoj rodbini tö. Od konca 18. stoletja so čednjaki skoro gvüšni gratali, ka je vogrska rejč eden ugrofinski gezik, vej je pa sedemstau njegvi najbole na

ški grato, gda so spoznali kovine (fémek) pa so začnili pauvati ino maro držati. V njini grobaj s tisti cajtov so najšli čonte od krav, koz pa birk ino semena pa paverške škéri tö.

Nakonc itak zvanogabronastoga cajta so se starci Madžarov napautili eške dale prauti djugi ino prišli na veuko, stepsko ravén. Nauva krajina je prinesla nauvi

je tau lüstvo oprvin začnilo za sé nücati ime »magyar«, ka prej znamenüje »človek, šteri guči«.

Starci Madžarov so se kauli leta 550 po Kristuši spakivali prejk na evropsko stran Urala, štero krajino »Magna Hungaria« zovémo. Tistoga ipa je na té stepe v gnešnoj rusoškoj krajini Baškirija sploj dosta nevarni lüstev prihajalo z Azije, pred šterimi so drügi

bejžali. V etoj krajini je *brat Julianus* eške v leti 1236 najšo lidi, šteri so vogrski gučali. Na tistoj zemlej so stari Madžari dale pasli svojo maro. Tistoga ipa so se dostokrat srečali s törskimi lüstvi, največ z »Onoguri«. Od nji so dobili ime, po šterom je

»Čüdivitni djelen« je pelo hunsko-vogerskiva brata Hunora pa Magora v nauvo domovino

gausti nücani reči z ugrofinske vretine. Najbližanji žlati madžarskoga gezika sta vogulska (manjši) pa ostjaška (hanti) rejč, šteriva maliva naroda v Zahodnoj Siberiji, na gnešnjom Rusoškom živéta. Največ vküpnireči je povezani s konjiami. Gezikoslovci pa arheologi so gvüšni, ka so starci, predniki Madžarov, pred več gezerolejtami - vküper z drügimi ugrofinskimi lüstvi - na srednjom pa spaudnjom tali bregá Ural živeli. S paverstvom so se nej spravljali, gesti so po lesaj iskali, djajali so pa ribe lovili. Svoje male rame so skopali v zemlau, v vsakšom je živela edna veuka držina.

Kauli leta 3000 pred Kristušom so se ugarska lüstva napautila prauti djugi, njino vandriavanje je trpelo več stau lejt. Žitek stari Madžarov pa je samo te sploj ova-

žitek: začnili so pasti konje pa birke ino vsikdar dale vandrivati. Gratali so nomadi, ki so živeli v šatoraj, štere je bilau na léki vrazmo pobrati pa indrik gorpostaviti. V etom časi je že trbölo bole skrb meti na vrejdnosti, zatok so stari Vaugri dosta bole sodački živeli. Njina glavna škér je grato takzvani »refleksni lok« (visszacsapó íj), zvün šteroga so nücali eške kratke sable pa sulice tö. Vküper so živeli s Skitami pa Sarmatami, od šteri so prejkvzeli dosta mitološki motivov. Djelena najdemo na priliko v pripovejsti o brataj *Hunori pa Magori*, šteriva sta prejgezidila za »čüdivitnim djelenom«. Simbol »turula« leko spoznamo v legendi o *Emesi* - materi *vojvode Álmosa* - štera je prej od ednoga takšoga veukoga ftičakusta gratala. V tom cajti

eške gnesnedén po Evropi poznajo: »Ungar«, »Hungarian« ali »Hongrois«. Té vküpnizitek je tak veuko mauč emo pa tak so se lidgé med sebov pomejšali, ka ništerni čednjaki brodiyo, ka v tejlaj Madžarov več törške kak ugrofinske krvi teče. Drügi so gvüšni, ka so Vaugri v istini törsko lüstvo, štero je kraj Urala samo svoj gezik na ugrofinskoga vöminilo. Erični muzični pedagog *Zoltán Kodály* je en par lejt pred drügov svetovnov bojnov eške dojspiso, ka je madžarska glasba »sestra törške muzike«.

Leta 750 so se starci gnešnji Madžarov pá pakivali. Oprvin so odišli prejk Volge v krajino Levedija, te pa eške v takzvani »Etelköz«. Ta rejč znamenüje »med dvöma rekama« ino kaže na tau, ka so Vaugri živeli med vodama Dneper pa Donava.

2. septembra se je nauvo šolsko leto začnilo v našem Porabji tö. Gvüšno dosta vas geste med našimi bralci, šteri mate mlajše ali vnüke v višiši klasaj osnauvne šaule ali na srednji šaulaj. Etakši šaularge se morejo mujs včiti zgodovino (történelem) tö, največ od toga, ka se je na Vogrskom v indašnji časaj godilo.

Leta 1848 so gorenjesenčarski plebanoš Jožef Košič vödali svoje tenke knige »Zgodbe vogrskoga kralestva«, po 171. lejtaj vam želejmo v svojoj nauvoj seriji znauvič v domanjoj rejči pripovejdati od vsega toga, ka se je v našem rosagi v preminauči više gezero stau lejtaj godilo. Aj bau tau štenjë za vse najgir stariše pa stare stariše, depa za tisto mladino tö, štera eške rada šté v našoj rejči.

Gnesnedén smo že gvüšni, ka je bilau v 8. pa 9. stoletji dosta Madžarov söverno od Črnoga maurdja. Peržijski čednjak *Džajhani* v arabskom geziki piše, ka Vaugri dosta njiv majo, depa svoje konje tö paséjo. Od sprtoletjtja do geséni gézdijo s svojov marov, v zimi pa déjo nazaj v svoje tabore pri vekši vodaj. Dostokrat robijo sausednja lüstva, če pa trbej, leko vküppozovéjo dvajsti gezero sodakov na konjaj. Na glavej majo turban, na tejlaj pa srajco ino mangli. Arabci pišejo, ka so Madžari veuki pa lejpi moški, šteri majo dva prejdnjiva: ednoga glavnoga z imenom »kende« pa ednoga sodačkoga z imenom »gyula«.

O Vaugraj sta pisala cesara z Bizanca, *Leon Maudri* pa njegvi sin *Konstantin* tö. Od njija zvejmo, ka so meli Madžari sedem plemen (törzsek). Z njimi je vküper živelo eške edno ausmo, kazarsko pleme, vsi zamaj pa so bili organizerni skoro kak liki eden pravi nomadski rosag. Od casara Leona zvejmo tau tö, ka so bili Madžari sploj batrivni ino viteški, donk pa so nej bili vörni, niške je nej mogo računati na nji. Svoje protivnike so nej z močjauv dojobladali, liki s čalivanjom: tak so se delali, kak liki bi bejžali, te so se pa nazaj obrnauili pa svoje neprijate-

le s püščicami dojstrlili. Tau strejlanje so sploj dostokrat sprobovali, vadili. Za sebov so pelali trnok vnaugo konjov - nej samo zavolo mlejka pa mesa, liki ka bi vekši šereg vövidli.

Ranč tak kak drüga nomadska lüstva so Madžari tö pogange bili, šteri so vörvali v šamane pa dühove. Njini vrači, »taltoške« so se nraudili z več zobami ali prstami ino so vidli v bodaučnost. Zdigavali so vihére ino zaganjali oblake, včási pa so gratali biki ali ftiči. Vaugri so najbole čestili nébo, vsikdar pa so ostali pogange, če rejsan so od Arabcov poznali islam, svetiva brata Ciril pa Metod pa sta jim na konci 9. stoletja nutpokazala pravoslavno krščanjsko vöro ranč tak.

Madžarski sodacke so svojim sausedom večkrat pomagali v bojnaj, takšoga ipa so dosta vsega porobili. Od vzhoda pa so vsikdar bole na gausti pritiskavala neprijatelska lüstva, zatok so Vaugri začnili broditi, ka bi si leko najšli nauvo domovino med Karpatami. Kauli té zemlé so se zdigavale gezerodvejgezero mejterov visike plamine, na njej pa so bile šurkeravenipamalibregauge tö. Za tau so se končno odlaučili v zimi 894-895, gda so je z vzhoda stiskavali Pečenegi (besenyök), od djuga pa Bolgari.

-dm-

PETEK, 13.09.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.55 Slovenski magazin, 12.25 Začnimo znova: Mamina Živala, slovenska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.25 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.55 TV-izložba, 16.25 Vojna in jaz: Anton, nemška otroška igrano-dokumentarna serija, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Osvežilna fronta: Lenoba, oddaja za mladostnike, 17.55 Infodrom, poletje 2019: Otroški poročevalci, informativna oddaja za otroke in mlade, 18.10 Fr-fra in Cufek, risanka, 18.20 Na lepše, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Poklon slovenskih glasbenikov Slavku Avseniku, 21.00 Graška Gora poje in igra 2019: 44. mednarodni festival narodno-zabavne glasbe, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Nevaren poklic, francosko-italijanski film, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Napovedujemo

PETEK, 13.09.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.30 Videotrak, 11.00 Dobro jutro, 13.35 Dober dan, 14.40 Prislunimo tišini, 15.05 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.30 Na vrtu: V grajskem parku, 2. del, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.55 Koncert Jana Plestenjaka s spremljevalno skupino in Simfoniki RTV Slovenija, 17.50 Kjer bom doma (VI.): Ne poglej mi v oči, avstralska nadaljevanka, 18.50 Osvežilna fronta: Lenoba, oddaja za mladostnike, 19.25 Videotrak, 20.00 Iz pozabe (III.), britanska nadaljevanka, 20.50 Tekma s časom, španski film, 22.40 Televizijski klub: Ljubim te, čeprav te ne smem, 23.45 Videotrak, 0.15 Zabavni kanal

SOBOTA, 14.09.2019, I. spored TVS

6.10 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.25 Osvežilna fronta: Lenoba, oddaja za mladostnike, 10.55 Družbeni fenomeni, 11.20 TV-izložba, 11.40 Tednik, 12.40 NaGlas! 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 TV-izložba, 14.05 Zadnja beseda! - izbor, 15.05 Novodobni iskalec vode, francoska dokumentarna oddaja, 15.55 Nova dvajseta: Tekma, čips in zadetek, slovenska nadaljevanka, 16.30 Na vrtu: V grajskem parku, 3. del, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Duhovni utrip, 17.35 Alpe-Donava-Jadran, 18.00 Ozare, 18.10 Ambienti, 18.40 Reaktivčki: Modro gorovje, Jamajka, risanka, 19.00 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.05 Middleton, ameriški film, 21.45 Poročila, Šport, Vreme, 22.10 Sherlock (IV.): Poslednji problem, britanska miniserija, 23.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.30 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 1.25 Napovedujemo

SOBOTA, 14.09.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 6.05 Videotrak, 7.00 Najboljše jutro, 9.15 Pričevalci: Erika Fürst, 11.00 Gospa, ki z oblačenjem slači, portret kostumografke Alenke Bartl, 12.10 Na lepše, 12.50 Otroški pevski zbor RTVS, Anka Jazbec in Ansambel Janeza Dovča, 13.25 Slavnostni koncert ob 70-letnici Moškega pevskega zbora Srečko Kosovel Ajdovščina, 15.10 Proslava ob dnevu vrnitve Primorske k matični domovini, 16.40 Pesem o svobodi, koncert partizanskih pesmi v Rižarni, 17.35 Dokumentarna oddaja, 19.00 Videotrak, 20.05 Baletni plesalec, Sergej Polunin, koprodukcijski baletni film, 21.35 Zvezdana: Modrost volkov, 22.20 TABU zgodba za jutri, glasbeno-dokumentarni film, 23.45 Videotrak, 0.40 Zabavni kanal

NEDELJA, 15.09.2019, I. spored TVS

7.00 Živ zav, otroški program, 10.00 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 10.15 Vojna in jaz: Fritjof, nemška otroška igrano-dokumentarna serija, 10.40 TV-izložba, 10.55 Med valovi, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Graška Gora poje in igra 2019: 44. mednarodni festival narodno-zabavne glasbe, 14.20 TV-iz-

ložba, 14.35 Na lepše, 15.10 Kästner in mali Dienstag, nemško-avstrijski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Čez planke: Križarjenje po Jadranu, 18.20 Melodije morja in sonca 2019, 18.40 Muk: Holi, risanka, 19.00 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Popevka 2019, 22.15 Intervju, 23.00 Poročila, Šport, Vreme, 23.30 Skriti obraz Silicijeve doline, francoska dokumentarna oddaja, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.50 Napovedujemo

NEDELJA, 15.09.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 7.00 Videotrak, 7.55 Duhovni utrip: Pet neverjetnih, 8.10 Koda, 8.45 Glasbena matineja, 10.20 Proslava ob dnevu vrnitve Primorske k matični domovini, posnetek iz Ajdovščine, 12.05 Aleksandrinke, dokumentarni film, 14.00 Ambienti, 14.30 Poklon slovenskih glasbenikov Slavku Avseniku, 16.00 Nogomet - državno prvenstvo: Olimpija : Celje, 9. kolo, 18.25 Zrakoplovi - nazaj v prihodnost, francoska dokumentarna oddaja, 19.20 Videotrak, 20.00 Skrivnosti mest II.: Bejrut, britanska dokumentarna serija, 20.55 Žrebanje Lota, 21.05 Otrok v času, angleški TV film, 22.45 Zvezdana: Modrost volkov, 23.35 Videotrak, 0.30 Zabavni kanal

PONEDELJEK, 16.09.2019, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.00 TV-izložba, 11.15 Na lepše, 11.45 Obzorja duha, 12.20 Začnimo znova: Riki in Blažka sta zakon, slovenska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Panoptikum, 14.25 TV-izložba, 14.35 S-prehodi: Pomorski muzej, 15.05 Dober dan, Koroška, 15.35 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Zadnja beseda! - izbor, 18.10 Bacek Jon: Letenje z zmajem, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Pogovor s predsednikom vlade, 20.55 Pogovor z opozicijo, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Pisave: Dragan Velikič, Veronika Simoniti, 23.20 Žar legende, 23.30 Glasbeni večer, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.50 Napovedujemo

PONEDELJEK, 16.09.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.45 Videotrak, 11.30 Otroški program: Op! 12.20 Dobro jutro, 14.45 Dober dan, 15.30 Prava ideja: Luka Košir, restavracija Grič, 16.05 Hoja po vodi, dokumentarni film, 17.10 Ljudje in zemlja, 18.05 Kjer bom doma (VI.): Pred obličjem smrti, avstralska nadaljevanka, 19.00 Nogomet - evropska liga: napoved kola, magazinska oddaja, 20.00 Mogočne ladje: Velika jezera, 20.55 Poti svobode, poljska nadaljevanka, 21.55 Kralj Bibi - življenje in podvigi Benjamina Netanjahuja, izraelsko-ameriški dokumentarni film, 23.35 Videotrak, 0.05 Zabavni kanal

TOREK, 17.09.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.50 Pisave: Dragan Velikič, Veronika Simoniti, 12.25 Začnimo znova: Veliki Š(tef), slovenska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Pogovor s predsednikom vlade, 14.25 TV-izložba, 14.35 Duhovni utrip, 14.50 TV-izložba, 15.25 Potepanja - Barangolások, 15.55 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, 18.05 A veš, koliko te imam rad: Slivovo poletje, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Bolnišnica New Amsterdam, ameriška nadaljevanka, 20.50 (Ne)vidni slovenski film, dokumentarni film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Pričevalci: Erika Fürst, 1.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.50 Napovedujemo

TOREK, 17.09.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.50 Videotrak, 11.35 Dobro jutro, 14.20 Dober dan, 15.05 Alpe-Donava-Jadran, 15.45

Mira Marko, dokumentarni portret, 16.55 Poklon slovenskih glasbenikov Slavku Avseniku, 17.55 Kjer bom doma (VI.): Nove dogodivščine, avstralska nadaljevanka, 18.55 Adrenalinci: Skok s padalom, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.20 Videotrak, 20.00 Sveti prostori: Azijski templji - ljudje, narava in bogovi, francoska dokumentarna serija, 20.55 Prava ideja, 21.30 Prevara (IV.), ameriška nadaljevanka, 22.55 NaGlas!, 23.15 Zadnja beseda! - izbor, 0.15 Videotrak, 0.50 Zabavni kanal

SREDA, 18.09.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Koda, 12.25 Začnimo znova: Evgen in Marjetica, slovenska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Pogovor z opozicijo, 14.25 TV-izložba, 14.35 Osmi dan, 15.05 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.35 TV-izložba, 16.00 Male sive celice, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Slovenski vodni krog: Lepenjica, dokumentarno-izobraževalna oddaja, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale: Fran Levstik: Martin Krpan, 18.00 Knjiga o džungli: Rečni list, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika Šport, Vreme, 20.05 Veter se obrača, francosko-švicarski film, 21.30 Kam, kratki igrani film AGRFT, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Sveto in svet, 23.50 Slovenski vodni krog: Lepenjica, dokumentarno-izobraževalna oddaja, 0.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.50 Napovedujemo

SREDA, 18.09.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.50 Videotrak, 11.35 Dobro jutro, 14.20 Dober dan, 15.15 Tiha zmaga, dokumentarni portret, 16.15 Ambienti, 17.00 Čez planke: Križarjenje po Jadranu, 18.05 Kjer bom doma (VI.): Jesenske zadeve, avstralska nadaljevanka, 19.00 Od popka do zobka: Mišice in kosti, zabavno-poučna oddaja za otroke, 19.20 Videotrak, 20.00 Jiři in Otto Bubeníček, češki portretni film, 20.55 Žrebanje Lota, 21.10 Moje mnenje, 22.00 Varna hiša: Vran, britanska nadaljevanka, 22.55 Reverz, dokumentarni film, 23.45 Žar legende, 23.55 Videotrak, 0.30 Zabavni kanal

ČETRTEK, 19.09.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.50 Slovenski vodni krog: Lepenjica, dokumentarno-izobraževalna oddaja, 12.20 Začnimo znova: Oven na volišču, slovenska nanizanka 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Moje mnenje, 14.25 TV-izložba, 14.35 Slovenci v Italiji, 15.00 Moj gost/ Moja gostja - Vendégem, portretna oddaja, 15.30 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko: Odrast, 18.05 Žanov svet: Umazanija, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Poti svobode, poljska nadaljevanka, 0.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 0.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.15 Napovedujemo

ČETRTEK, 19.09.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.50 Videotrak, 11.35 Dobro jutro, 14.20 Dober dan, 15.20 Franc Anton pl. Steinberg, človek baročne populnosti, dokumentarni film, 16.25 City folk - Obrazi mest: Najboljše zgodbe, dokumentarna oddaja, 17.10 Graška Gora poje in igra 2019: 44. mednarodni festival narodno-zabavne glasbe, 18.05 Kjer bom doma (VI.): Neusahljivo življenje, avstralska nadaljevanka, 19.00 Aktivatorji: Park za skejtanje, izobraževalna serija za otroke in mlade, 19.10 Videotrak, 19.55 Nogomet - evropska liga: napoved kola, magazinska oddaja, 20.50 Nogomet - evropska liga: Slovan : Beşiktaş, 1. kolo, 23.20 Nogomet - evropska liga: vrhunci 1. kola, 23.50 Slovenska jazz scena, 0.45 Videotrak, 1.20 Zabavni kanal

Pozvanje - Meghívó

Slovenska zveza pa Slovenska narodnostna samouprava Števanovci
vas lepou zoveta

v nedelo, 22. septembra 2019,

na 15. vöro

v kulturni dom v Števanovce na

PREMIERO GLEDALIŠKE DRŽINE NINDRIK-INDRIK.

Ob tej priliki de skupina nutpokazala *nauvi igri*

Milivoja Mikija Roša:

Šaula za penzioniste *in*

Klara pa Babi na mejseci.

Na srečanji sodelujeta gledališka skupina ZSM Veseli pajdaši pa Dramska skupina Pečarovci.

Gledališka skupina

Nindrik-indrik ZSM:

ŠAULA ZA PENZIONISTE

Igro je napiso pa režiro:

Milivoj Miki Roš

Marijana Fodor

Marijana Kovač

Marija Bajzek

Ferenc Bajzek

Ferenc Meggyes

KLARA PA BABI NA MEJSECI

Špilajo:

Klara Fodor

Špilata:

Klara Fodor pa Marijana Fodor

V Slovenskem domu male plastike in slike, slikane brez barv

Magdolna Reisinger z generalno konzulko Metko Lajnšček

Ena od stvaritev

6. septembra je v Slovenskem domu obiskovalce na otvoritvi razstave Magdolne Reisinger pozdravil podpredsednik Slovenske zveze Jože Hirnök. Otvoritve so se udeležili tudi nova generalna konzulka v Monoštru Metka Lajnšček, zagovornica Slovencev v madžarskem parlamentu Erika Köleš Kiss in predsednica ZSM Andrea Kovács. Strokovno pot Mo-

noštrčanke je predstavila likovna pedagoginja Erika Csomós. Magdolna Reisinger se je rodila v Monoštru. Po končani gimnaziji je študij nadaljevala v Budimpešti na področju umetnosti. Ukvarjala se je z grafiko, s slikarstvom, fotomontažo in s stekleno obrtjo Tiffany, kasneje pa se je usmerila v kiparstvo. Stalno eksperimentira z različnimi materiali. Njen

namen je, da ustvari svoje like iz čim trajnejših, času kljubujočih materialov, zato se izogiba krhkim materialom. Zlasti pri svojih večjih, dvometrskih kipih zelo rada uporablja gradbene materiale. Razstava je na ogled do konca septembra.

L.R.H.

Sliki: F. Bana in K. Holec

Tisztelt Nemzetiségi Választópolgár!

Akinek a választási iroda által megküldött, a szavazóköri névjegyzékbe vételről szóló értesítőjében az szerepel, hogy ÖN A SZLOVÉN NEMZETISÉGHEZ TARTOZÓ VÁLASZTÓPOLGÁRKÉNT KÉRTE A NÉVJEGYZÉKBE VÉTELET, az regisztrált nemzetiségi választópolgárnak minősül! Akinek tehát ez szerepel az értesítőjében, annak további teendője nincs a regisztrációval kapcsolatban.

Aki még nem kérte a regisztrációját, de szeretne a szlovén nemzetiségi önkormányzati választáson is részt venni és szavazni, az 2019. szeptember 27., 16.00 óráig kérheti a nemzetiségi névjegyzékbe vételét!

Spoštovani volivci, pripadniki slovenske narodnosti!

Tisti, ki ste dobili obvestilo volilne pisarne, da ste registrirani v določenem volilnem okrožju, z naslednjim besedilom: VAŠO REGISTRACIJO V VOLILNI SEZNAM STE ZAPROSILI KOT VOLIVEC, PRIPADNIK SLOVENSKE NARODNOSTI, se štejete za registrirane narodnostne (slovenske) volivce, torej v zvezi z registracijo nimate več nobenih nalog.

Tisti, ki še niste zaprosili za registracijo, a bi želeli svoj glas oddati tudi na volitvah slovenskih narodnostnih samouprav, se lahko registrirate oz. prosite za registracijo do 27. septembra 2019 do 16. ure.

RADIO MONOŠTER

9970 Szentgotthárd, Gárdonyi u.1.
info@radiomonoster.hu
Tel/Fax: +36-94-554-126

**Szentgotthárd / MONOŠTER 106.6 MHz
Felsőszölnök / Gornji Senik 97.7 MHz**

Vsak dan / Naponta : 12.00-16.00

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava, Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF; za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD. Številka bančnega računa: HU75 11747068 20019127 00000000. SWIFT koda: OTPVHUHB